

Астрахан ауданы
Астрахан ауылдық округі
әкімінің «ІІ» қыркүйек
2026 жыл № 53
өкіміне қосымша

**«Астраханауданының Астрахан ауылы әкімінің аппараты»
мемлекеттік мекемесінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарты**

Осы сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы-қимыл туралы» 2015 жылы 18 қарашадағы Қазақстан Республикасы Заңының 10 бабына сәйкес, Астрахан ауданының Астрахан ауылы әкімдігінің аппараты қызметкерлері арасында сыбайлас жемқорлық көріністерін болдырмауды арттыру және сыбайлас жемқорлық көріністеріне мүлдем төзбеушілікті мақсатында әзірленген.

1. Қоғамдық қатынастар салаларының атауы: жергілікті мемлекеттік басқарма.

2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды әзірлеушінің атауы: «Астрахан ауданының Астрахан ауылы әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі.

3. Мекемелер қызметін қамтамасыз ету саласында жұмыс істейтін қызметкерлердің мінез-құлық (әрекет) ережелері:

3. 1. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттармен қозғалатын салада жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін іске асыру кезінде:

1. заңдылық қағидаттарын, Қазақстан Республикасы Конституцияның, заңдары мен өзге де нормативтік құқықтық актілерін інталаптарын басшылыққа алуға;

2. азаматтар мен заңды тұлғалар құқықтарының, бостандықтары мен заңды мүдделерінің сақталуын және қорғалуын қамтамасыз етуге, азаматтардың өтініштерін заңнамада белгіленген тәртіппен және мерзімдерде қарауға және олар бойынша қажетті ішаралар қабылдауға;

3. мемлекеттік қызметтерді тұтынушы ретінде халықтың сұраныстарына бағдарлана отырып, көрсетілетін мемлекеттік қызметтердің сапасын арттыру бойынша тұрақты негізде шаралар қабылдасын;

4. жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін қозғайтын шешімдер қабылдауды нақтылығын қамтамасыз ету;

5.Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларды қоспағанда, лауазымды көкілеттіктерін орындау кезінде алынатын, азаматтардың жеке өміріне, ар-намысы мен қадір-қасиетіне қатысты мәліметтерді жарияетпеуге және олардан осындай ақпаратты беруді талап етпеуге;

6. жеке сипаттағы мәселелерді шешу кезінде мемлекеттік органдардың, ұйымдардың, мемлекеттік қызметшілердің және өзге де тұлғалардың қызметіне ықпал ету үшін қызметтік жағдайын пайдаланбауға.

3.2. Өз құзыретішегінде басқарушылық және өзге де шешімдерді дайындау және қабылдау кезінде:

1. мүдделер қақтығысына жол бермеу, олар туындаған кезде заңнамаға сәйкес оларды жою бойынша шаралар қабылдау;

2. кадрларды туыстық, жерлестік және жеке адалдығы белгілері бойынша іріктеу және орналастыру жағдайларына жол бермеу, меритократия қағидаттарын сақтауды қамтамасыз ету;

3. Қызметтік міндеттерді орындау кезінде мүдделер қақтығысының, жеке мүдделіліктің туындауы, сыбайлас жемқорлық мінез-құлыққа итермелеу және сыйлықтаралу туралы тікелей басшыға баяндауға;

4. өзіне берілген құқықтар шегінде және лауазымдық міндеттерге сәйкесө кілеттіктерді жүзеге асыруға;

5. карамағындағы және басқа да қызметкерлер тарапынан сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама нормаларын бұзу фактілеріне жол бермеу және жолынкесу,

6. қызметтік және таратуға жатпайтын өзге де ақпаратты мүліктік және мүліктікемес игіліктер мен артықшылықтар алу немесе алу мақсатында пайдаланбауға;

7. егер ол жақын туыстық қатынаста тұрған адамдардың (ата-аналар, ерлі-зайыптылар, аға-інілер, әпке-қарындасстар, балалар) тікелей бағыныстылығына немесе бақылауына байланысты болса, лауазымға тағайындаудан бас тартуға;

8. сыбайлас жемқорлыққа қарсы күресте белсенділіктаныту;

9. белгілі болған сыбайлас жемқорлық фактілері туралы басшылыққа дереу баяндау.

3.3. Нормативтік құқықтық актілердің жобаларын дайындауға ұсыныстар енгізу кезінде:

1. «Құқықтық актілер туралы» Қазақстан Республикасының 2016 жылғы 6 сәуірдегі № 480-V ҚР Заңының нормаларын қатаң сақтау;

2. өзіне немесе үшінші тұлғаларға пайда табу мақсатында нормативтік құқықтық актілерді қабылдауға жол бермеу;

3. құқықтық актілерде сыбайлас жемқорлық факторлары немесе олардың белгілері бар нормаларды пайдаланбау.

3.4. Өмір сүру саласының ерекшелігіне байланысты туындайтын өзге де өзара қатынастарда:

1. мемлекеттің мүдделеріне нұқсан келтіретін, мемлекеттік органдардың жұмыс істеу тиімділігін төмендететін әрекеттеріне қарсыт ұру;

2. Заңда тәртіптік, әкімшілік немесе қылмыстық жауапкершілік көзделген терісқылықтар мен өзге де құқық бұзушылықтардың жасалуына жол бермеу;

3. іскерлік этикет пен ресми мінез-құлық ережелерін сақтау;

4. басқа мемлекеттік қызметшілер тарапынан қызметтік әдеп нормаларын бұзудың жолын кесуге не оған жол бермеу бойынша өзге де шаралар қабылдауға;

5. ұжымда әріптестердің ар-намысы мен қадір-қасиетіне нұқсан келтіретін жеке және кәсіби қасиеттерін талқылаудан бас тарту.

4. Өзге де шектеулер мен тыйымдар:

1. мемлекеттік қызметшілер саяси партиялардың, басқа да қоғамдық бірлестіктердің, діни бірлестіктердің және өзге де ұйымдардың шешімдері олардың кәсіби қызметтік қызметіне әсерету мүмкіндігін болдырмайтын бейтараптықтанытуы қажет;

2. Мемлекеттік қызметшілер референдум алдындағы үгітүшін, сондай-ақ референдум мәселелері бойынша үгіт жүргізу үшін лауазымдық жағдайдың артықшылықтарын пайдаланбауы тиіс;

3. Мемлекеттік қызметшілер лауазымды көкілеттіктерін саяси партиялардың, басқа да қоғамдық бірлестіктердің, діни бірлестіктердің және өзге де ұйымдардың мүдделеріне пайдаланбауы тиіс;

4. мемлекеттік қызметшінің қызметтік мінез-құлқында адам, оның құқықтары мен бостандықтары ең жоғары құндылық болып табылатыны және әрбір азаматтың жеке өміріне, жеке және отбасылық құпиясына қолауылмаушылыққа, ар-намысын, қадір-қасиетін, өзінің абыройын қорғауға құқығы бар екендігі туралы конституциялық ережелерді негізге алуы қажет;

5. Мемлекеттік қызметшінің мінез-құлқы тәкаппарлық, дөрекілік, адамға құрметсіздік танытумен байланысты емес, оған тіл тигізуге, қорқытуға жол бермейтін сыпайы болуы керек;

6. мемлекеттік қызметші қарамағындағыларға мінез-құлық үлгісі болуы керек (адал, әділ, бейтарап, сыпайы, мейірімді, мұқият және азаматтармен және әріптестерімен қарым-қатынастат өзімділіктаныту);

7. Мемлекеттік қызметшінің лауазымдық міндеттерін орындау кезіндегі ісыртқы келбеті қызмет жағдайына және қызметтік іс-шараның форматына байланысты азаматтардың мемлекеттік органдарға құрметпен қарауына

ықпалетуі, ресмилік, ұстамдылық, дәстүрлілік, ұқыптылықпен ерекшеленетін жалпы қабылданған іскерлік стильге сәйкеск елуі тиіс.